

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ډېرو قدرمنو خوښدو، وروڼو او زړه ته را نږدې ماشومانو!

لومړی زه غواړم چې د زده کړې او پوهې په برخه کې یو څه په لنډ ډول وړاندې کړم. زده کړه رڼا ده، سرمایه ده، اخلاق ده، مینه ده، د جهالت څخه وتل دي او د یو هېواد پرمختیا ده. په زده کړې او پوهې سره غربت له منځه ځي، گډوډي یا انارشي له منځه ځي. زده کړه او پوهه د انسانانو لپاره په ژوند کې ډېر ارزښت لري، که دا انسان نارینه وي، که ښځینه وي یا په هره ساحه کې وي، خو په دې شرط چې مثبت زده کړه وي.

نېلسن منډیلا لیکي: «تعلیم او زده کړه یوه قوي ترینه وسله ده، چې موجودې نړۍ ته پرې بدلون ورکول کېږي.»

له بده مرغه زموږ په هېواد افغانستان کې ډېری کورنۍ او د هېواد یو نیم مشران زده کړې او پوهې ته بل ډول رنگ ورکوي. دا د مذهب او کلتور خلاف عمل بولي او نه پرېږدي چې د هېواد راتلونکی نسل د زده کړې او پوهې خاوندان شي، په خاصه توګه زموږه مظلومې خويندې او لورې.

د پښتنو ستر مشر خان عبدالغفار خان به ویل: «اسلام هغه دین دی چې علم یې په نارینه او ښځینه انسان فرض کړی دی. خو! پښتون هغه بدبخته قام دی چې د مذهب په نوم له علم څخه لیرې ساتلی شوی دی.»

د پوهې په برخه کې د هارورډ د پوهنتون پخواني رئیس جېمز کنانت لیکي:

«پوهه د هغو سره ورته طرحو او تړلو ایدیاوو سرچینه ده، چې د آزمایشتونو او تجربو په اثر منل شوې وي او د ډېرو تجربو او آزمایشتونو په کولو سره لا هم پسی غني کېږي.»

د نړۍ په سر ډېر علمي کادرونه او پوهان تېر شوي چې د دوی پوهې د تجربو او آزمایشتونو په اثر منل شوې دي.

چا خپله پوهه د کوم منفي مقصد لپاره کارولې ده، چا خپله پوهه پلورلې، چا خپله پوهه د شهرت د پاره کارولې او چا خپله پوهه د انسانانو د هوساینې او ښه هدف لپاره کارولې ده. هغه پوهان چې خپله پوهه یې د ښه هدف او د انسانانو د هوساینې لپاره کارولې ده، ډېر کم دي.

زه پوه انسان هغه چا ته وایم، چې د هغې د پوهې څخه انسانان ګټه پورته کړي شي، که دا پوهه په هره برخه کې وي او د انسانانو په ګټه وي.

دا چې زده کړه ده، علم دی او که پوهه ده، دا ټول د کتابونو په واسطه د انسانانو په برخه کېږي.

له بده مرغه په هغه دوره کې چې زه په پوهنتون کې محصل وم، داسې کوم د نوي مېتود کتاب نه وو چې موږ ورڅخه ګټه پورته کړي وای. مونږ به د زاړه مېتود او پخوانیو چیترونو څخه کار اخیست. په ټول افغانستان کې موږ یوازې په دوو ولایتونو کې پوهنتونونه درلودل چې له کابل او ننګرهار څخه عبارت وو. د افغانستان د پښتو ژبي محصلینو ته به په دري ژبه تحصیل ډېر ګران وو او دري ژبو محصلینو ته به په پښتو ژبه تحصیل ګران وو. همدا علت وو چې ماته دا احساس پیدا شو

چې که خدای پاک ماته یو وخت مساعد کړ، نو زه به کم تر کمه یو عنوان علمي کتاب هرو مرو لیکم.

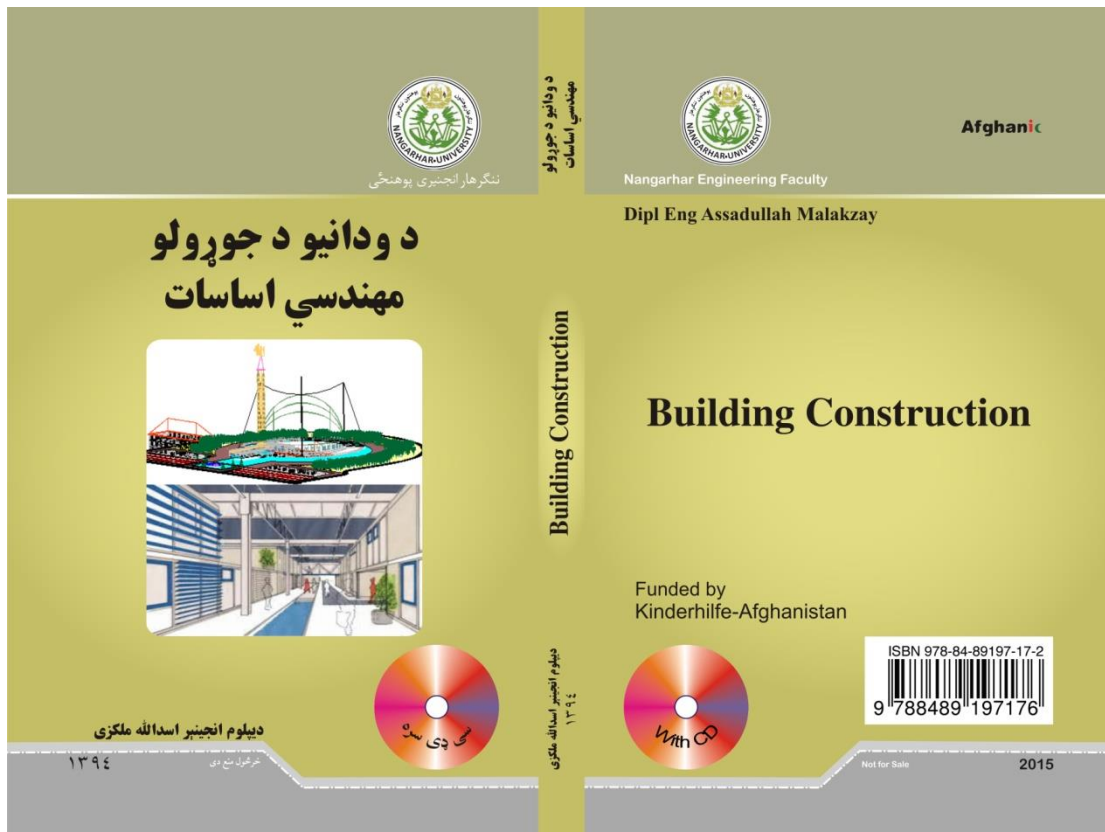
دا دی اوس د لوی او بښونکي خدای په برکت ما د یو کتاب پر ځای درې عنوانه علمي کتابونه د هېواد د محصلینو لپاره او هم د (ګریم نکلونه) کتاب د هېواد خورو ماشومانو لپاره ډالۍ کړي دي چې پرې ویلم. ددې کتابونو د چاپ لګښت په جرمني کې د ایروس (Eroes) د کورنۍ خیریه ټولنې او په جرمني کې یو ډېر مهربان او سخاوتمند سپین ږيري چې د لوی ځنگل خاوند دی، په غاړه اخیستی دی.

اداري او تخنیکي چارې یې په آلمان کې د افغانیک (Afghanic) مرکز له خوا چې مشري یې قدرمن ډاکټر یحیی وردک کوي، تر سره شوي دي. دغه مرکز له ۲۰۱۰ څخه تر ۲۰۲۲ زېږدیز کال پورې په سلګونو عنوان او زرګونو ټوکه علمي کتابونه چاپ کړي او په وړیا ډول یې د افغانستان په مختلفو پوهنتونونو کې وېشلي دي.

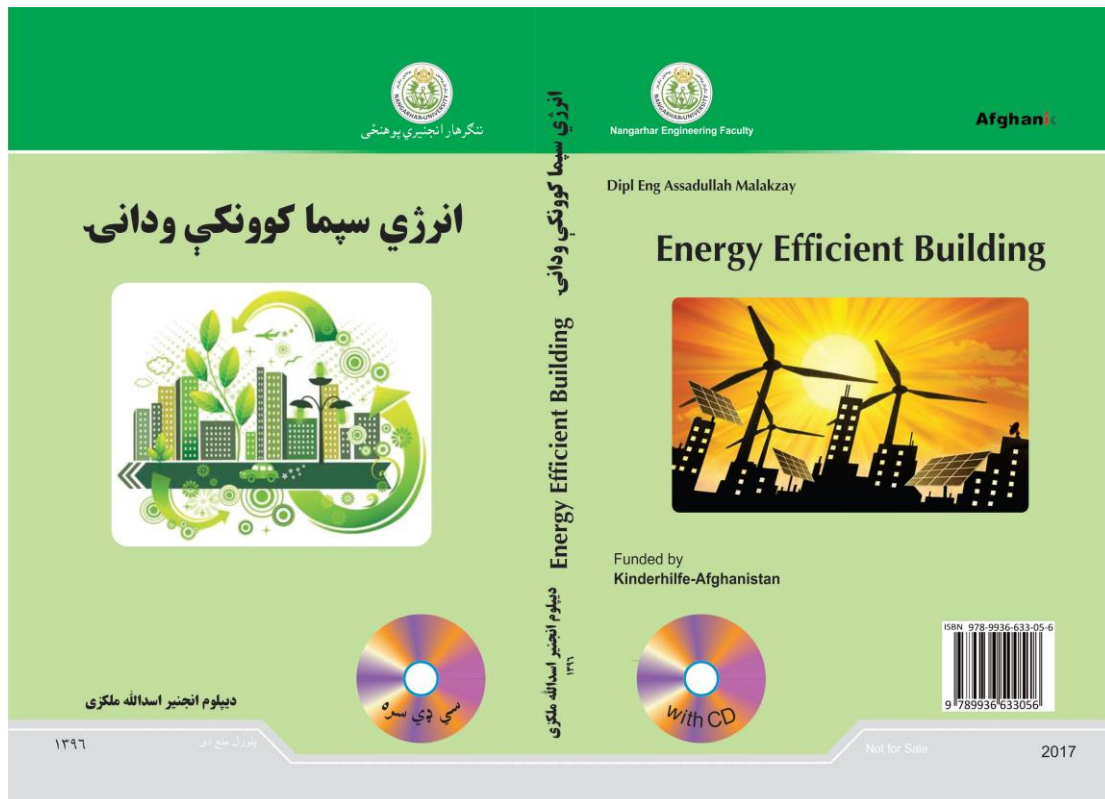
زما لومړی کتاب چې (د ودانیو د جوړولو مهندسي اساسات) نومېږي، په دوه ټوکو کې چاپ شوی. په دې کتاب کې د ځمکې د بنسټ څخه نیولي تر بام پورې، کوم څه چې په ودانۍ پورې مربوط دي، د انځورونو، جدولونو او محاسبې سره یو ځای په عمومي توګه لیکل شوي دي.

ما په دې کتاب کې د انجیرۍ د مختلفو کتابونو څخه چې په آلماني ژبه تدوین شوي دي، استفاده کړې ده. د ساختماني رشتې په دې کتابونو کې ډېر تخنیکي لغاتونه دي چې مونږ

ورته په پښتو کې ځانگړی نوم نه لرو، نو هغه مې اکثرأ په تشرېحي ډول واضح کړي دي. د مثال په ډول: (Podest) چې په انگرېزي کې ورته (Stair Landing) وايي، چې دا د پورتنې زینو او ښکتنې زینو په منځ کې ساحه ده، او ما د دمې ځای په نوم یاد کړی دی. (Leibung) چې په انگرېزي کې ورته (Reveal) وايي، دا په دېوال کې د کرکۍ گانو شاوخوا ته راوتلی ځای دی. (Pfetten) په انگرېزي کې ورته (Roof Purlin) وايي، ما دا کلمه د افقي تیرونو په نوم یاد کړې ده. (Sparren) چې په انگرېزي کې ورته (Roof Rib) وايي، دا مې د میلاني تیرونو په نوم یاد کړی دی. داسې نور ډېر لغاتونه دي چې په شکلونو کې هم ښودل شوي دي.

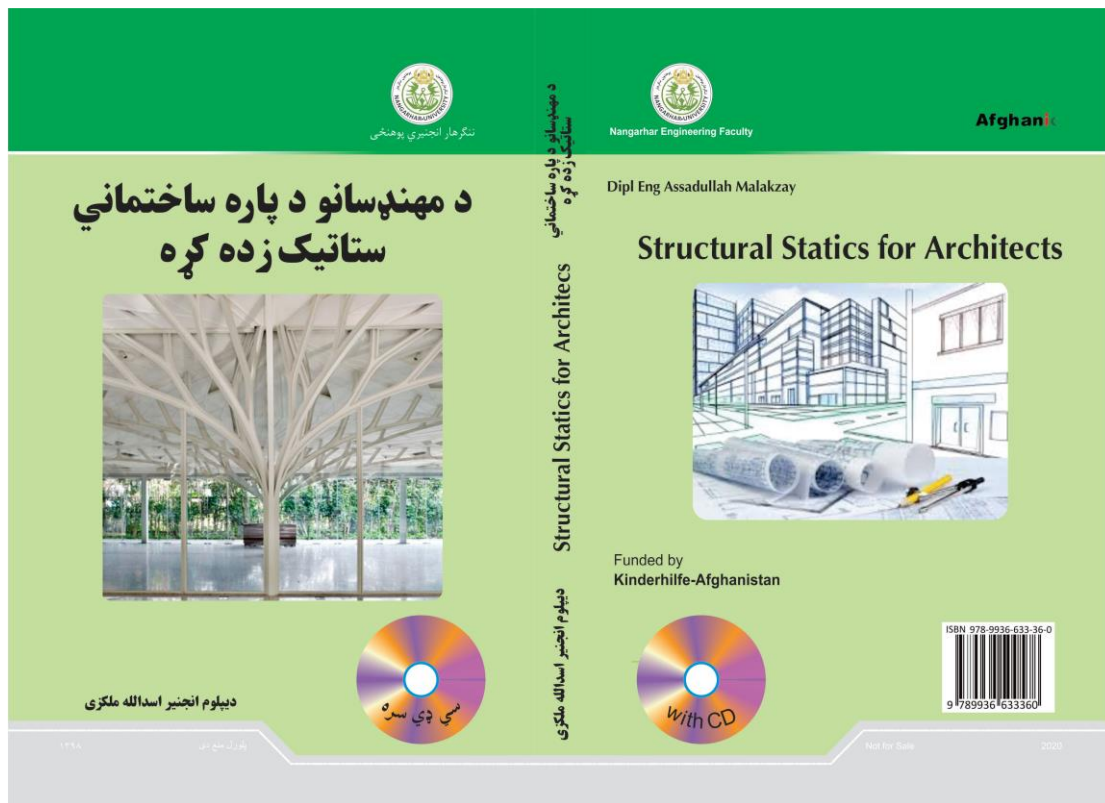

زما دویم کتاب چې (د انرژي سپما کوونکې ودانۍ) په نوم یادېږي. دا چې له یوې ودانۍ څخه سړی ګټه واخیستلای شي، نو د دې لپاره هر ډول انرژي پکاره ده (د مثال په ډول د کوټې د ګرمولو لپاره انرژي، د ډېر ګرم موسم په وخت کې د کوټې د اقلیم معتدل ساتلو انرژي او د کوټې د هوا د بدلولو لپاره انرژي). خو دغه انرژي ډېر اوچت لګښت لري او کېدای شي چې چاپېریال هم ناولی کړي. نو ځکه په پرمخ تللې نړۍ کې د انرژۍ د اوچت لګښت او د چاپېریال د ناولیتوب د مخنیونې لپاره ډېرې څېړنې شوې دي، چې ددې له جملې څخه دا چې څنګه سړی وکړي شي چې د یوې ودانۍ د تودوخې درجه راټیټه کړي. نو د تودوخې د ضرورت کمېدلو لپاره د انرژي د اغیزې د کمولو یو خاص تخنیکي سیستم ورکړل شوی دی.

زما دريم کتاب (د مهندسانو لپاره ساختماني ستاتيک زده کړه) دی. څرنگه چې يوه ودانۍ د طبيعي آفتونو څخه انسانان ژغوري، نو له دې سره ودانۍ هم بايد داسې ستر شي چې خپله د ودانۍ له خوا څخه انسانانو ته د خطر گواښ پېښ نه شي. نو ځکه انسانانو ته د وخت په تېرېدو سره د يوې ودانې د سکون او د طبيعي آفتونو په مقابل کې د ټينگ درېدو فکر پېدا شو.

ساختماني ستاتيک يا د يوې ودانۍ سکون يوه زده کړه ده چې په يوې ودانۍ کې د بار وړونکو ساختماني برخو امنيت او باور تيا جوړوي. په ساختماني ستاتيک کې قوې او د دې په مقابل کې اغيزې په ودانۍ او هم د ودانۍ په برخو کې محاسبه کېږي. مطلب هغه وزنونه او فشار چې د بهرون له خوا څخه په ودانۍ راځي او يا د خپلې ودانۍ وزنونه او قوې چې منځ ته راځي او په ودانۍ يا ساختماني برخه متقابل اغيزه کوي، دا په ساختماني ستاتيک کې محاسبه کېږي.

زما څلورم کتاب د خوړو او زړه ته را نږدې ماشومانو لپاره (د
 ګریم نکلونه) اثر دی. دا نکلونه به چې کله ما له آلماني کتاب
 څخه خپلو لمسیانو ته کول، نو بیا مې دا له ځان سره وپتېبله
 چې دا نکلونه به د خپل هېواد خوړو ماشومانو ته حتماً ژباړم.
 نو هغه وو چې پر خپلې ژمنې بريالی شوم او دا کتاب مې
 ماشومانو ته ډالۍ کړ.

گریم نکلونه

ژباړه
د ډیپلوم انجنیر اسدالله ملکزی
افغانیک

گریم نکلونه

گریم نکلونه په آلماني ژبه کې تر ټولو پېژندل شوي او نورو ژبو ته زیات ترجمه شوي آلماني نکلونه دي. ډېر د خوښۍ ځای دی چې اوس پښتو ژبه کې چاپېږي. دغه نکلونه په نولسمه پېړۍ کې (۱۸۵۸-۱۸۱۲) د یعقوب او ویلیم گریم لخوا چې په گرم ورونو مشهور دي، خپاره شوي دي. گریم ورونو د خلکو نکلونه په نولسمې پېړۍ کې راټول، ولیکل او خپاره یې کړل. یحیی وردک

څه رنگه چې د خپلې علمي څانګې (رشتې) په برخه کې ما خپل ځان د خپل ملت محصلینو پورې باله، نو همدارنگه زه خپل ځان د ملت خوږو ماشومانو هم پورې بولم. دا دي څو خیالي کیسې، چې ما راټولې کړي، تاسو خوږو ماشومانو ته یې ډالۍ کومه. ډیپلوم انجنیر اسدالله ملکزی

Translator
Dipl Eng Assadullah Malakzay
Afghanic

دا چې نن ورځ زمونږ په هیواد کې د زده کړې، علم او یا پوهې ډیوه مخ په مړه کېدو ده، په خاصه توګه زمونږ د خوښدو او لونو پر مخ د پوهې وروڼه تړل شوي، نو زه دې خپل دردېدلي هیوادوالو ته وړاندېینه کوم: که نن ستاسو پر مخ د علم وروڼه تړل شوي، نو تاسې کولای شئ چې د خپل ستونځې له منځه وړلو له پاره د انټرنېټ له لارې، که دا محصل یا محصله، پلار یا مور، نیا یا نیکه دی، زما د کتابونو او یا د نورو قدرمنو لیکوالانو او استادانو د کتابونو سره علاقه لري او ګټه ورڅخه پورته کولای شي، د انټرنېټ د لاندې ورکړل شوې پټې څخه یې خپل کمپیوټر، لب ټاپ یا سمارټ تېلفون ته ډاونلوډ یا ښکته کړي. دا د افغانیک له خوا څخه هېوادوالو ته په وړیا ډول په اختیار کې ورکړل شوي دي.

www.ecampus-afghanistan.org

www.afghanic.de/download

زه بيا هم د هغو ټولنو څخه چې ددې کتابونو لگښت يې پر غاړه اخيستی او د افغانیک معلوماتي مرکز څخه چې په سر کې يې قدرمن ډاکټر صيب يحيی وردک دی او نه ستومانه کېدونکې هلې ځلې يې د خپلو هېوادوالو لپاره کړې دي، ډېره ډېره او د زړه له کومي مننه کوم.

په درنښت

دپېلوم انجنير اسدالله ملکزی

www.dawatmedia24.com